

PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING

Veendael maakt
plaats voor jou

Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
4.2A - Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-173	0	0	0
5.1A - Sportbeleid en activering	-87	-87	-87	-87
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-578	0	0	0
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-33	20	20	20
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	-65	0	0	0
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	-724	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-487	0	0	0
6.3A - Inkomensregelingen	-72	0	0	0
6.4 - WSW en beschut werk	-100	0	0	0
6.5A - Arbeidsparticipatie	-990	0	0	0
6.71C - Dagbesteding (WMO)	-38	0	0	0
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	-18	0	0	0
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-260	0	0	0
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-68	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	-191	39	39	39
Totaal Lasten	-3.884	-28	-28	-28
Baten				
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	56	0	0	0
Totaal Baten	56	0	0	0
Saldo van baten en lasten	3.940	28	28	28
Stortingen				
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	3.065	0	0	0
Totaal Stortingen	3.065	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-3.065	0	0	0
Totaal 3e bestuursrapportage	875	28	28	28

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Omschrijving (toelichting)

Lasten

4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 173.000 (voordeel € 115.000 + budgetoverheveling € 58.000)

Vervoer leerlingen (voordeel € 120.000)

In 2024 verwachten we € 120.000 over te houden op het leerlingenvervoer. Er zijn in 2024 minder ritten gemaakt dan verwacht o.a. door meer opstapplaatsen.

Afrekening peuterwerk (nadeel € 5.000)

Inmiddels hebben alle peuterwerk instellingen (zonder VE) hun jaarrekeningen 2023 aangeleverd en zijn de subsidies 2023 vastgesteld. In totaliteit moet er afgerond € 5.000 nabetaald worden.

Peuterwerk (budgetoverheveling € 58.000)

Conform B&W-besluit van 1 oktober 2024 wordt voorgesteld om afgerond € 58.000 over te hevelen van 2024 naar 2025 voor extra peuterplaatsen, zodat we in 2025 ook 100 peuterplaatsen kunnen realiseren. Dit is in lijn met het aantal noodzakelijke kindplaatsen in voorgaande dienstjaren.

5.1A - Sportbeleid en activering (voordeel € 87.000)

Op de bijdrage aan de Stichting Sportservice Veenendaal (SSV) ontstaat een voordeel van € 87.000 vanwege een afwijking in de indexatie voor de huurcomponent.

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie € 611.000 (nadeel € 62.000 + budgetoverheveling € 673.000)

Vastgoed Cultuurfabriek (nadeel € 25.000)

Door gestegen bijdragen aan de vereniging van eigenaren zijn er structureel meer middelen nodig (ad € 13.000) om deze bijdrage te kunnen voldoen. Deze stijging is te verklaren door hogere kosten waaronder hogere premie opstalverzekering en een stijging van de heffing onroerende zaakbelasting.

Om de bedrijfsvoering niet in gevaar te brengen zijn een aantal noodzakelijke niet begrote werkzaamheden uitgevoerd zoals de calamiteit-herstel uitgevallen roltrap en de W-installatie (ad € 12.000).

Vastgoed Het Spectrum (nadeel € 17.000)

Om de bedrijfsvoering niet in gevaar te brengen zijn een aantal noodzakelijke niet begrote werkzaamheden uitgevoerd in het Spectrum voor een bedrag van € 17.000. Dit betreft het herstel van de stoombevochtiger, W-Installatie en het oplossen van een verborgen gebrek aan de binnen- en geluidsdeuren.

St. Muziekschool (nadeel € 20.000)

De Stichting De Muzen Veenendaal heeft bezwaar aangetekend tegen de subsidiebeschikking over 2024. Het bezwaarschrift richtte zich op het ontbreken van meerdere subsidiedelen. Op grond van dit bezwaarschrift heeft de bezwaarschriftencommissie geoordeeld dat het subsidiebesluit ten aanzien van één van de subsidiedelen, te weten de programmeringskosten voor de Spectrumzaal, dient te worden herzien. Dit betekent dat de Stichting De Muzen Veenendaal in 2024 alsnog recht heeft op een aanvullende subsidie voor deze activiteit van afgerond € 20.000. Ook voor de volgende jaren dient dit onderdeel van de subsidiebeschikking aan de Stichting De Muzen Veenendaal te zijn. Dit bedrag is niet beschikbaar binnen onze (meerjaren)begroting. Derhalve wordt voorgesteld om deze ontwikkeling structureel in de bestuursrapportage te verwerken.

Vastgoed De Lampegiet (budgetoverheveling € 620.000)

In 2023 is de raad geïnformeerd (door middel van RIB 2023.24) over de onderhoudssituatie van het theater. Om het theater tijdelijk te kunnen blijven exploiteren in verband met een veilige bedrijfsvoering, zijn in 2024 meerjarig extra middelen beschikbaar gesteld ter hoogte van € 1.259.000,-. Een aanzienlijk deel van de werkzaamheden is dit jaar uitgevoerd. Het resterende deel zal in 2025 uitgevoerd worden. Verwacht wordt dat € 620.000 van het totaal beschikbaar gestelde budget niet wordt besteed en in 2025 noodzakelijk is voor de nog uit te voeren werkzaamheden. Voorgesteld wordt deze middelen te storten in de reserve meerjarige middelen en over te hevelen van 2024 naar 2025.

St. Volksuniversiteit (budgetoverheveling € 53.000)

Het is niet gelukt om in het eerste kwartaal van 2024 een nieuw beleidsplan op de beeldende kunst op te stellen vanwege de grote druk op het dossier cultuur. In overleg met het college wordt het nieuwe beleid op de beeldende kunst in 2025 opgeleverd. In de tweede bestuursrapportage 2024 is de raad hierover geïnformeerd. In 2025 is er tijdelijk meer ambtelijke capaciteit beschikbaar voor cultuur. Voorgesteld wordt om de middelen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuw beleid op de beeldende kunst (€ 53.000) eenmalig over te hevelen van 2024 naar 2025.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie € 789.000 (voordeel € 436.000 + budgetoverheveling € 353.000)

Projecten GGZ cliënten sociale basis (voordeel € 100.000)

In de derde bestuursrapportage 2023 is er € 100.000 meegenomen naar 2024 om extra in te zetten op het versterken van de sociale basis voor inwoners met GGZ gerelateerde vragen. Hiervoor is eerst een inventarisatie gemaakt van mogelijke initiatieven die hier goed op aansluiten. De inventarisatie heeft geen opties aan het licht gebracht om deze middelen voor in te zetten. Tevens wordt via het IZA al nadere invulling gegeven aan deze problematiek.

Hierdoor is de resultaatbestemming niet langer noodzakelijk en kan dit bedrag vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Extra inzet jongeren- en kinderwerk Veens Welzijn (voordeel € 336.000)

In de jaarrekening 2023 is er € 336.000 meegenomen voor de bekostiging van Jongeren- en kinderwerk bij stichting Veens Welzijn voor 2026 en een gedeelte van 2027. In de Programmabegroting 2025 wordt er m.i.v. 2026 structureel € 246.000 aan middelen beschikbaar gesteld. Hierdoor is de resultaatbestemming niet langer noodzakelijk en kan deze vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Algemene voorziening WMO (budgetoverheveling € 25.000)

Vanaf september 2024 is een externe professional aan de slag met het opzetten van dialogen tussen bewoners in Veenendaal met verschillende achtergronden met als doel het verbinden van sociale groepen en het tegengaan van polarisatie. Door omstandigheden is de samenwerking en start van het project later begonnen. De kosten hiervoor kunnen daardoor deels pas in 2025 worden gemaakt. Om deze reden wordt voorgesteld om € 25.000 van dit budget over te hevelen van 2024 naar 2025.

Subsidieregeling vrijwilligersinformele zorg Veenendaal (budgetoverheveling € 40.000)

In december 2023 is het subsidieplafond voor deze regeling incidenteel met € 27.500 verhoogd vanuit de algemene reserve om alle subsidieaanvragen 2024 te kunnen honoreren. Daarnaast is bij de jaarrekening 2023 € 40.000 meegenomen naar 2024. De subsidieaanvragen voor 2025 zijn inmiddels beoordeeld en wij voorzien dat het huidige subsidieplafond 2025 van € 212.134 wordt overschreden. Voorgesteld wordt om het budget van € 40.000 over te hevelen van 2024 naar 2025. In 2025 wordt de huidige subsidieregeling aangepast. De nieuwe regeling zal met ingang van het subsidiejaar 2026 van kracht zijn.

Digitale inclusieve stad (budgetoverheveling € 150.000)

Van het budget voor het project Digitale inclusieve stad resteert € 150.000. Deze middelen zijn voor meerjarig gebruik beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit resterende budget over te hevelen van 2024 naar 2025.

Mantelzorgondersteuning (budgetoverheveling € 15.000)

We hebben opdracht gegeven aan het bureau Jong en Veer om samen met Veens Welzijn hier verder invulling aan te geven. Hiervoor is er door Jong en Veer een plan van aanpak gemaakt. Vanuit 2022 en 2023 zijn middelen overgeheveld om in 2024 verder uitvoering te kunnen geven aan deze taak. Een deel van de uitvoering loopt uiteindelijk nog door tot in 2025. Om ook volgend jaar verdere invulling te kunnen geven aan dit plan wordt voorgesteld om de resterende middelen ad € 15.000 over te hevelen van 2024 naar 2025.

Versterken van de sociale basis binnen het Integraal Beleidskader Sociaal Domein (budgetoverheveling € 36.000)

De raad heeft op 18 september 2024 ingestemd met het voorstel om de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar de effectiviteit van het welzijnsbeleid en het opdrachtgeverschap van de gemeente over te nemen.

Dit betekent dat er een project is gestart om te komen tot het verbeteren van het opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, de verantwoording vanuit Veens Welzijn en het onderzoeken van een meetbare evaluatiestructuur.

Om dit te realiseren, is de inzet van een externe partij wenselijk. Zij hebben de kennis en expertise om ons te ondersteunen bij het invoeren van deze nieuwe werkwijze. Met het meenemen van het budget kunnen we de benodigde opdracht verstrekken en zorgen voor een effectief uitvoerbaar en stuurbaar welzijnsbeleid. Voorgesteld wordt om € 36.000 via de reserve meerjarige middelen over te hevelen 2024 naar 2025.

Wooncoach (budgetoverheveling € 87.000)

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt heeft het geruime tijd geduurd om een wooncoach met de juiste competenties te werven. Uiteindelijk is Veens Welzijn erin geslaagd om per 1 november 2023 te starten met het project voor de duur van 3 jaar. Doordat het project pas

eind 2023 van start kon gaan is bij de jaarrekening 2023 € 87.000 meegenomen naar 2024. Deze middelen dienen als dekking voor het financieren van de wooncoach in 2026. Het verzoek is dan ook om deze middelen over te hevelen en beschikbaar te stellen in 2026.

6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen € 505.000 (voordeel € 150.000 + budgetoverheveling € 355.000)

CJG (voordeel € 150.000)

In 2023 is € 150.000 overgeheveld naar 2024 voor o.a. activiteiten die voortvloeien vanuit de Hervormingsagenda. We willen dit budget terug laten vloeien via de algemene middelen, omdat vanwege de vertraging die de hervormingsagenda heeft opgelopen in combinatie met het ontbreken van personele continuïteit het budget niet besteed is en er tevens middelen in 2024 en 2025 hiervoor beschikbaar zijn.

CJG (budgetoverheveling € 100.000)

Vanwege de vertraging die de hervormingsagenda heeft opgelopen in combinatie met het ontbreken van personele continuïteit is een aantal taken (nog) niet opgepakt in 2024. Het plan is om begin 2025 te starten met een cliënt- en wijkgerichte analyse in samenwerking met het CJG (capaciteit is pas begin 2025 beschikbaar). Om met deze analyse in gezamenlijkheid met partners te werken aan een betere sturing op de in-, door en uitstroom waarbij passende ondersteuning voor die kinderen die het echt nodig hebben uitgangspunt is en blijft. Voorgesteld wordt om € 100.000 over te hevelen naar 2025.

Algemene voorzieningen jeugd (budgetoverheveling) € 62.000

Voor 2024 en 2025 is voor elk jaar €100.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeringsplan Franse Gat met daarin een geïntegreerde aanpak voor het hele sociale domein. Door omstandigheden is de uitvoering van het plan minder snel verlopen. Daarom wordt de verdere uitvoering grotendeels een jaar verschoven naar de periode 2025-2027. Vanaf september 2024 wordt door de gemeente concreet invulling gegeven aan het projectleiderschap. Momenteel wordt in samenwerking met Veens welzijn en Veenvesters gewerkt aan een duidelijker uitvoeringsplan met daarin een bestemming van middelen, resultaten en verantwoording. Dit plan wordt eind oktober 2024 voorgelegd aan de stuurgroep. Besluitvorming over de inzet van deze middelen vindt begin november plaats. Om wel vanaf begin 2025 te kunnen beschikken over de middelen en dus uitvoering te kunnen geven aan het plan, is het dus nodig het bedrag mee te nemen naar 2025. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 62.000 over te hevelen van 2024 naar 2025.

Programma Sociaal Domein Integrale projecten (budgetoverheveling € 175.000)

Bij de jaarrekening 2023 is er besloten om voor de uitvoering van het vastgestelde Integraal Beleidskader Sociaal Domein een bedrag te reserveren voor een maximale looptijd van 4 jaar (te weten 2024, 2025, 2026 en 2027) Met dit bedrag wordt uitvoering gegeven aan die wens. Wij stellen voor om van dit bedrag € 118.000 over te hevelen van 2024 naar 2025 en € 57.000 naar 2026.

6.3A - Inkomensregelingen (budgetoverheveling € 72.000)

Van het resterende budget 2024 ad € 147.000 verwachten we dit jaar nog € 75.000 uit te geven aan uitvoering schulddienstverlening voor ondernemers en inzet communicatieplan. Er resteert een bedrag van € 72.000.

Voorstel is om de resterende middelen van 2024 ad € 72.000 over te hevelen van 2024 naar 2025 voor de implementatie van de basisdienstverlening schulddienstverlening dat moet leiden tot een toegankelijker hulpaanbod en de dienstverlening op het gebied van schulden gelijk trekt. Zodoende willen we voldoen aan landelijke afspraken die recent gemaakt zijn. In 2025 dienen we elementen zoals begeleiding van specifieke doelgroepen (zoals jongeren) en budgetcoaching te implementeren.

6.4 - WSW en beschut werk (voordeel € 100.000)

Vanuit het Rijk ontvangen we middelen voor de taakstelling voor beschut werk. In 2024 gaan we de taakstelling nagenoeg realiseren. Voor 2025 en verder zien we een verdere groei van

het aantal beschut werkers, waardoor de kosten verder toenemen. Doordat in 2024 te ruim is begroot houden we eenmalig middelen over. Voorstel is om incidenteel € 100.000 af te ramen.

6.5.A - Arbeidsparticipatie (budgetoverheveling € 990.000)

Inburgering algemeen (budgetoverheveling € 640.000)

In 2024 verwachten we nog € 50.000 nodig te hebben voor de gedeeltelijke dekking van de pilot maatschappelijke begeleiding conform de overeenkomst met Vluchtelingenwerk Nederland. Voor 2025 en 2026 (en mogelijk 2027) zijn er extra middelen nodig om bij te kunnen sturen met tijdelijk extra formatie in verband met de verhoogde instroom. Zodoende willen we caseloads beheersbaar houden. Gezien bovenstaande wordt voorgesteld om -in lijn met eerdere bestuurlijke besluitvorming over het meerjarig overhevelen van deze middelen- in totaal € 640.000 over te hevelen van 2024 naar 2025.

Re-integratie algemeen (budgetoverheveling € 350.000)

Samen met de gemeenten in de Regio Foodvalley is er een ESF-subsidie aangevraagd (EU-REACT 2020-2022). De aanvraag is goedgekeurd en we verwachten nog dit jaar circa € 350.000 aan middelen te ontvangen. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen van 2024 naar 2025. Deze middelen zijn in de komende jaren nodig voor dekking van de personele kosten inzake verantwoording, uitvoering van het Programma Sociaal Domein en specifieke projecten zoals Simpel Switchen.

6.71C - Dagbesteding (WMO) (budgetoverheveling € 38.000)

Stichting Veens Welzijn en Goed voor elkaar zijn de Veense huiskamer gestart. We zien dat mantelzorgers en zorgvragers zich hierdoor beter ondersteund voelen. Per 2025 is hiervoor binnen de gemeentelijke begroting jaarlijks structureel € 25.000 beschikbaar gesteld. Voor dit project zijn zij naast de gemeentelijke bijdrage afhankelijk van externe financiering. Momenteel zijn Stichting Veens Welzijn en Goed voor elkaar nog bezig om deze te verwerven en is het nog niet zeker per wanneer deze daadwerkelijk in kan gaan. Het verzoek is dan ook om het overgebleven bedrag van afgerond € 38.000 van de Veense Huiskamer uit 2024 eenmalig over te hevelen naar 2025 om op deze manier een eventueel financieringsgat te voorkomen.

6.72A - Jeugdhulp begeleiding (budgetoverheveling € 18.000)

Aan Stichting Netwerk voor Jou is een meerjarige subsidie verstrekt voor het uitvoeren van maatschappelijke diensttijd voor de periode 2023-2025. Middels deze resultaatbestemming worden de financiële middelen overgeheveld om de subsidieverstrekking conform de eerder afgegeven subsidiebeschikking mogelijk te maken.

6.81 - Geëscaleerde zorg 18+ € 260.000 (voordeel € 30.000 + budgetoverheveling € 230.000)

In de jaarrekening 2023 is er € 30.000 meegenomen voor de uitvoering van de activiteiten voor 2024 en volgende jaren om een verdere impuls gegeven worden aan het opzetten en borgen van de Brede Aanpak binnen dit meldpunt. Momenteel is deze resultaatbestemming niet langer noodzakelijk en kan deze vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Uitvoeringsplan Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2023-2026 (voordeel € 30.000 en budgetoverheveling € 230.000)

In de jaarrekening 2023 is er € 30.000 meegenomen voor de uitvoering van de activiteiten voor 2024 en volgende jaren in het kader van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis. Momenteel is deze resultaatbestemming niet langer noodzakelijk en kan dit bedrag vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Tevens wordt conform het in april 2023 vastgestelde uitvoeringsplan voorgesteld om € 100.000 mee te nemen van 2024 naar 2025 en € 130.000 van 2024 mee te nemen naar 2026. Omdat het uitvoeringsplan door bezetting (vacature) enige vertraging heeft opgelopen zal een uitloop naar 2027 plaatsvinden. Hierdoor kan het mogelijk zijn dat er in 2026 ook middelen moeten worden overgeheveld naar 2027 om het plan volledig uit te kunnen voeren.

6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) (budgetoverheveling € 68.000)

In project Maatje achter de Voordeur worden slachtoffers van huiselijk geweld ondersteund in hun herstel door een inwoner met ervaringen van huiselijk geweld. Om dit project te continueren dient er € 22.000 te worden meegenomen naar 2025 en jaarlijks € 23.000 voor 2026 en 2027. Vanaf 2028 zijn structureel middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van deze taak.

7.1A - Volksgezondheid € 191.000 (nadeel € 37.000 + budgetoverheveling € 228.000)

GGD regio Utrecht (nadeel € 37.000)

Op 1 oktober jl. heeft het college besloten de raad voor te stellen geen zienswijze naar voren te brengen op de eerste begrotingswijziging 2024 van de GGDrU. Tevens werd besloten de extra benodigde middelen ad. €37.000 te verwerken in deze derde bestuursrapportage 2024.

Preventieakkoord (budgetoverheveling € 50.000)

Voor Jongeren op gezond gewicht (JOGG) is een meerjarige samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Middels preventieakkoord hebben we meerjarige financiering gerealiseerd t/m 2024. JOGG maakt geen deel uit van Gezond en Acties Leven Akkoord (GALA), om JOGG ook in 2025 te kunnen continueren en te kunnen voldoen aan de eerder gesloten samenwerkingsovereenkomst is het noodzakelijk om deze middelen mee te mogen nemen naar 2025.

Field Labs preventie gezondheid (budgetoverheveling € 178.000)

Dit budget betreft middelen welke gereserveerd zijn voor de implementatie van de aanpak 'Opgroeien in een kansrijke omgeving' (OKO). Deze aanpak is nauw verwant aan de fieldlabs, maar komt met een nog steviger fundament. De over te hevelen middelen zijn bestemd voor de bekostiging van een projectleider OKO voor de jaren 2024-2026.

Voorgesteld wordt om € 61.000 van 2024 naar 2025 over te hevelen en € 117.000 naar 2026.

Baten

4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel € 56.000)

Peuterwerk (voordeel € 56.000)

Inmiddels hebben alle peuterwerk instellingen zonder VE hun jaarrekeningen 2023 aangeleverd en zijn de subsidies 2023 vastgesteld. In totaliteit wordt er afgerond € 56.000 teruggevorderd.

Reservemutaties

Reserve meerjarige middelen: storting (€ 3.065.000)

Voorgesteld wordt om de resterende middelen ten behoeve van de diverse doelen, ad. in totaal € 3.065.000, via de reserve meerjarige middelen over te hevelen van 2024 naar 2025.

Risico's/ ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Omschrijving (toelichting)

Cultuur en Sport

De stapeling van bezuinigingen en maatregelen van het nieuwe kabinet heeft een enorme impact op de hele kunst- en cultuursector en ook op de sportsector, zowel op de korte als op de lange termijn. We hebben het hier over verhoging van de btw op cultuur en sport, korting op gemeente- en overheidssubsidies voor cultuur, maar ook (hoewel voor Veenendaal waarschijnlijk in mindere mate) over de verhoging van de kansspelbelasting en aanpassing van de geefwet. De optelsom van deze maatregelen zorgt voor een negatief domino-effect: zowel de maatschappelijke waarden van cultuur en sport als de werkgelegenheid en bestaanszekerheid worden aangetast. Cultuur en sport worden duurder en minder toegankelijk. Dit komt bovenop de stijgende kosten en de achterblijvende indexeringen van de gemeentelijke subsidies waar culturele- en sportinstellingen al langer mee te maken hebben. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de gesubsidieerde culturele instellingen in

Veenendaal en naar verwachting ook de Sportservice het financieel steeds moeilijker krijgen.

Welzijn

De uitvoering van de opdracht welzijn wordt voor Veens Welzijn in 2025 lastiger vanwege de gemeentelijke indexering van 4,24% voor het sociaal domein. Veens Welzijn zal zoals het er nu uitziet geconfronteerd worden met een aanzienlijke stijging van de werkgeverslasten (CAO Welzijn) die naar verwachting flink hoger uit zal vallen dan onze eigen gemeentelijke indexering. De onderhandelingen daarover lopen nog. We zijn inmiddels in gesprek met de stichting over de eventuele consequenties voor de opdracht welzijn in 2025.

Gezondheid

GGDrU

Voor 2025 verwachten we geen grote wijzigingen in de begroting van de GGDrU. Voor 2026 en daarna worden gesprekken gevoerd tussen de GGDrU en de gemeenten, wat mogelijk leidt tot aanpassingen in basistaken en maatwerkafspraken.

Integraal ZorgAkkoord (IZA)

Vanuit IZA regio Ede komt er mogelijk nog een aanvullende SPUK uitkering van rond de € 150.000,-. Later dit jaar wordt duidelijk of dit definitief doorgaat.

Wmo

De financiële analyse binnen de Wmo maatwerkvoorzieningen geeft een beeld waarbij de verwachting is dat er in 2024 incidenteel een bedrag van ongeveer € 500.000 over blijft. Binnen de verschillende voorzieningen zijn er wat fluctuaties. Zo besteden we bijvoorbeeld minder dan begroot aan beschermd wonen, individuele begeleiding en dagbesteding. De uitgaven voor schoonmaakondersteuning stijgen conform onze verwachting en zijn fors hoger dan begroot. Deze stijging vangen we nu op binnen het totaal aan beschikbare middelen voor de Wmo. Het exacte resultaat komt in de jaarrekening 2024 terug. We verwachten dat dit overschot incidenteel is. De komende jaren zal de vergrijzing het beroep op Wmo-voorzieningen verder doen stijgen. Daarnaast verwachten we voor 2025 e.v. een risico met betrekking tot de nieuw in de programmabegroting doorgevoerde indexatiesystematiek. Als hier meer duidelijkheid over is melden we dit bij een eerstvolgende bestuursrapportage.

Kostenontwikkeling jeugd

In de tweede bestuursrapportage 2024 hebben we u de kostenontwikkeling gemeld op basis van de 1e Voortgangsrapportage van Jeugdregio Food Valley (juli 2024). De informatie vanuit de voortgangsrapportages van de Regio zijn voor ons de inputgegevens voor onze P&C-documenten. De 2e Voortgangsrapportage 2024 vanuit de Regio wordt eind november/begin december verwacht.

Vooruitlopend op deze rapportage is in overleg met de Regio ambtelijk een actuele prognose opgesteld (peildatum 1 oktober 2024, de facturen zijn verwerkt tot en met juli 2024). Hieruit blijkt dat de kosten voor de jeugdhulp ten opzichte van de 1e voortgangsrapportage met afgerond € 700.000 gestegen zijn. De stijging is met name zichtbaar bij de jeugdhulp met verblijf. Op dit moment is de inschatting dat de kostenstijging (nadelig effect) deels wordt opgevangen door de seizoenseffecten (voordelig effect) en de mogelijke incidentele teruggave van voorgaande dienstjaren (voordelig effect). In de komende periode wordt de kostenontwikkeling nader onderzocht en gemonitord. In de Jaarrekening 2024 wordt de definitieve balans opgemaakt.

Mogelijke incidentele teruggave over 2023

Tevens hebben wij u in de vorige bestuursrapportage gemeld dat we mogelijk over voorgaande dienstjaren geld terugontvangen. Het facturatieproces over 2023 loopt nog door in 2025. Op dit moment is er nog een bedrag van afgerond € 600.000 beschikbaar voor de nog te ontvangen facturen over 2023. Medio 2025 vindt de uiteindelijke afrekening plaats en wordt duidelijk wat de hoogte van het resterende bedrag zal zijn.

In de komende periode wordt de kostenontwikkeling nader onderzocht en gemonitord. In de Jaarrekening 2024 wordt de definitieve balans opgemaakt waarbij de seizoenseffecten en de mogelijke incidentele teruggave worden betrokken.

Hersteloperatie toeslagenaffaire

We zijn bezig met het doorontwikkelen van de hersteloperatie toeslagenaffaire. Er is een lotgenotencontactgroep opgezet, hiermee proberen we een groep te bereiken die zich nog niet heeft gemeld. Daarnaast willen we de uitvoering van de persoonlijke plannen van aanpak (de niet-materiele aanpak) gaan beleggen binnen onze reguliere organisatie. De voorbereidingen hiervoor zijn opgestart en in het eerste kwartaal van 2025 wordt duidelijk wat er nodig is om deze doorontwikkeling te realiseren. Eventuele financiële consequenties worden vergoed door het Rijk. De personele inzet voor implementatie-activiteiten is hierop aangepast.

Schulddienstverlening

Het aantal meldingen bij het Budgetloket en onze (contract-)partners steeg in de eerste helft van 2024, maar is zich vanaf het derde kwartaal aan het stabiliseren. In het landelijke beeld is deze stabilisatie (nog) niet te zien. Inwoners met schulden en betalingsachterstanden weten we beter te bereiken door een communicatieplan. Er zijn extra communicatie-instrumenten ingezet, zoals het ophangen van posters in bushokjes. De extra meldingen kunnen we vooralsnog binnen de bestaande formatie opvangen. Verder is er recent een landelijk bestuurlijk akkoord gesloten over de basisdienstverlening. Doel is dat het hulpaanbod toegankelijker wordt en dat iedere gemeente minimaal dezelfde basisdienstverlening aanbiedt. Het gaat in totaal om 20 elementen die ingevoerd moeten worden. Het Rijk heeft hiervoor structureel middelen beschikbaar gesteld. Een groot aantal elementen, zoals het saneringskrediet en het schuldenknooppunt, zijn in Veenendaal al geïmplementeerd. Andere elementen, zoals begeleiding van specifieke doelgroepen (zoals jongeren) en budgetcoaching moeten nog worden geïmplementeerd. Hier wordt in 2025 een start mee gemaakt. Daarnaast wordt in het eerste kwartaal van 2025 onderzoek gedaan naar de mogelijke inzet van een ICT coachingsinstrument.

Inburgering

We verwachten tot 2027 hoge caseloads te houden bij inburgering. Oorzaken zijn een hoge instroom van inburgeraars en een stagnatie in het uitstroomproces doordat er wachtlijsten zijn bij diverse aanbieders met inburgeringsinstrumenten. Om te voorkomen dat de motivatie van inburgeraars wegzakt wordt onderzocht of we extra taallessen in kunnen kopen. De kosten hiervan komen bovenop de kosten voor de reguliere inburgeringstrajecten. De rechtvaardiging voor deze extra kosten kan worden gevonden in een snellere en duurzamere uitstroom uit de bijstand.

We zien verbetering in het traject maatschappelijke begeleiding dat in Veenendaal door Vluchtelingenwerk wordt uitgevoerd. Eind 2024 starten we een pilot om te onderzoeken of de maatschappelijke begeleiding ook anders ingericht kan worden, want er is namelijk een overlap met reguliere taken van medewerkers van onze gemeente. Bovendien vermoeden we dat een deel van de taken beter bij een professional belegd kan worden. De bevindingen van deze pilot worden meegenomen in de Europese aanbesteding inburgering die we eind 2025 verwachten af te ronden.

De programmakosten voor inburgering worden betaald uit de SPUK-regeling (specifieke uitkering) inburgering en de SPUK-regeling onderwijsroute. We monitoren of de programmakosten betaald kunnen worden uit de vergoeding van het Rijk. Of de vergoeding voldoende is, hangt samen met het aantal inburgeraars dat instroomt in de duurste leerroute. In 2024 worden de kosten naar verwachting gedekt.

Simpel Switchen

Iedereen heeft het recht om op de best passende plek mee te doen in de samenleving, en het recht om zich te ontwikkelen. We zorgen dat een volgende stap veilig kan worden genomen met (inzicht in de eigen) bestaanszekerheid. In het project "Simpel Switchen –

Kansen voor Veenendaal” zetten we ons in om de overgang tussen zorg en werk te verbeteren.

Regionaal Werkcentrum

In 2026 is een landelijke wijziging van de arbeidsmarktinfrastructuur voorzien: elke arbeidsmarktregio moet een Regionaal Werkcentrum (RWC) organiseren waarin overheid, werkgevers, onderwijs en sociale partners samenwerken aan arbeidsmarkt-opgaven. Elke regio heeft binnen de landelijk bepaalde kaders ruimte voor eigen invulling, bijvoorbeeld over hoe de loketfunctie wordt ingevuld. Basisfinanciering voor het gemeentelijk deel van het RWC verloopt via centrumgemeente Ede. De verwachting is dat de financiering vanuit het Rijk toereikend is. Regionale keuzes kunnen aanleiding zijn om vanuit de partners aanvullende financiering te vragen.

Ontwikkeling BUIG-budget

Voor het bekostigen van de bijstandsuitkeringen ontvangen we vanuit het Rijk het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Veenendaal is al langere tijd een zogenaamde ‘voordeelgemeente’: we ontvangen meer middelen van het Rijk dan nodig is om de uitkeringen te betalen. Daarom is een aantal jaren geleden een deel van het BUIG-budget structureel afgeroomd.

In de tweede bestuursrapportage is aangegeven dat het bijstandsbestand toeneemt en ook iets sneller groeit dan het landelijk gemiddelde. Daarbij werd aangegeven dat we deze ontwikkeling monitoren en hier in deze derde bestuursrapportage op terug komen. Veenendaal ontwikkelt zich met 103,7% en het landelijk cijfer is 102,3%. We zien dat het macrobudget ook stijgt voor 2024 en 2025. Voor dit jaar verwachten we budgetneutraal uit te komen met het BUIG-budget. Het voorlopig budget voor 2025 geeft vooralsnog geen aanleiding om wijzigingen aan te brengen.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt en bijstandsbestand

Een groot deel van de bijstandsgerechtigden heeft door bijvoorbeeld medische, psychische of sociale problematiek langere tijd geen mogelijkheden om uit te stromen naar werk. De arbeidsmarkt laat naast een lagere (verwachte) banengroei ook een toename zien van faillissementen in diverse sectoren, waaronder de detailhandel. Dit zorgt voor een licht verhoogde instroom in de bijstand ten opzichte van uitstroom uit de bijstand. De krapte op de arbeidsmarkt heeft een structureel karakter. Hierdoor is instroom in de bijstand uit werk veelal kortdurend en ontstaan nieuwe kansen voor mensen die voorheen geen toegang tot werk hadden. We maken gebruik van specifieke re-integratietrajecten voor bepaalde doelgroepen, zoals bijvoorbeeld statushouders.

Verbeteren infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven

De incidentele middelen (€ 243.000) voor verbetering van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven, zoals reeds in de tweede bestuursrapportage benoemd, hebben we inmiddels ontvangen. We zijn met IW4 Beheer N.V. in gesprek over de juiste besteding van deze middelen. Het voornemen is om de incidentele middelen toe te voegen aan de reserve van de gemeenschappelijke regeling sociale werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht (GR SWZOU), zodat toekomstige financiële uitdagingen kunnen worden opgevangen.

In de vorige bestuursrapportage is benoemd dat de ontwerpbegroting 2025 van de GR SWZOU niet sluitend is en dat er middelen worden onttrokken uit de bestemmingsreserve. Onze raad heeft gevraagd om een reactie over het sluitend maken van de begroting van deze gemeenschappelijk regeling. In de bestuursvergadering van november 2024 verwachten we meer duidelijkheid over hoe deze middelen worden uitgegeven in afstemming met IW4.